

Nieuw idee binnen 25 jaar verwezenlijkt?

W. CRUYFF-ARTS

"Elk nieuw idee heeft méér dan 25 jaar nodig om om geaccepteerd te worden", aldus een uitspraak van wijlen professor Burger van de N.V. Philips.

Deze uitspraak heb ik in de jaren zestig meer dan eens gebezigd wanneer ik een inleiding hield over het nut van functieanalyses van de huishoudelijke arbeid. Op dat moment nog een volstrekt nieuw idee voor vele toehoorders.

Niet altijd even fanatiek, maar wel met enige regelmaat, werden in de jaren zeventig door mij verschillende instanties benaderd om af te tasten of er belangstelling bestond voor het doen van onderzoek naar arbeidsbelasting en werkomstandigheden in de gezinshuishouding. Belangstelling werd er inderdaad getoond; maar niet méér dan dat!

In de beginjaren tachtig ging het erop lijken, dat het gezegde opgeld doet "de aanhouder wint". Plattelandsvrouwenorganisaties toonden meer dan alleen belangstelling; arbeidsdeskundigen stonden niet meer afwijzend tegenover het idee; Academie Diedenoort werd bereid gevonden een studiedag over genoemd onderwerp te organiseren. De Vereniging voor Huishoudkunde in Nederland (VHN) was voor het idee te porren: als voorzitter van sectie Onderzoek en Ontwikkeling (O & O) kreeg ik het groene licht om samen met de secretaris van de sectie, Jeanne van 't Klooster van Wingerden, een groep te formeren, die een onderzoeksvoorstel zou gaan opstellen. Toen had ik een Fransman kunnen aanhalen, die zei: "het gist in Frankrijk; of het wijn zal worden of azijn moet nog blijken."

Nu, eind 1987, gaat het erop lijken, dat er wijn geproduceerd gaat worden!

Waar gaat het om?

Een functie-analyse is een systematische beschrijving van een werkinhoud van een functie, die berust op waarneming daarvan en op inlichtingen van personen (instanties) die met de betrokken functie vertrouwd zijn. Zij omvat tevens de vaststelling van de uitoefeningseisen, die aan de arbeidskracht voor de vervulling van die functie worden gesteld. Zij omvat tenslotte de arbeidsomstandigheden, waaronder gewerkt moet worden. Doel van de functie-analyse is: aan buitenstaanders een beeld geven van de werkinhoud en de daaruit voortvloeiende uitoefeningseisen van een functie; de functie vergelijkbaar te maken met andere functies.

Een groot aantal functie-classificatiesystemen werd sinds 1945 in Nederland ontwikkeld. Een van die systemen is dat van het Directoraat Generaal voor de Arbeidsvoorziening. Volgens dit systeem zal de huishoudelijke arbeid in al zijn vormen worden onderzocht en beschreven.

In de startblokken

De sectie O & O startte eind 1984 met de voorbereidingen om een werkgroep samen te stellen, die tot opdracht zou krijgen een onderzoeksvoorstel te formuleren. In 1985 was dit voorstel gereed. In overleg met het bestuur van de VHN werd aan het bestuur van de Stichting Voorlichting Huishoudwetenschappen (SVHW) verzocht het onderzoek onder haar verantwoordelijkheid uit te laten voeren. Dit bestuur stemde hiermee in.

En toen begon de "fund-race". Tal van instanties/fondsen werden aangeschreven. Ik zal u niet lastig vallen met de weergave

van diverse reacties, vragen en opmerkingen, die de Stichting in de loop van 1986 en 1987 ontving. Hoewel daarover een aardige bloemlezing valt te geven! Het resultaat is belangrijker: er is thans bijna voldoende geld beschikbaar om met het onderzoek te gaan beginnen. Subsidie werd toegezegd door: Algemeen Arbeidsongeschiktheidsfonds, Verbond van Verzekeraars in Nederland, Nationaal Revalidatiefonds, Stichting Fondsenwerving Volksgezondheid en Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Werkwijze

Het "veldwerk" zal verricht worden door twee beroepkundigen van het Directoraat Generaal voor de Arbeidsvoorziening. Het gehele project wordt geleid en beheerd door een projectgroep (waarin zitting hebben vertegenwoordigers van SVHW en sectie O & O). Een begeleidingscommissie (waarin zitting hebben vertegenwoordigers SVHW, sectie O & O en vertegenwoordigers uit diverse maatschappelijke gedingen) zal de resultaten van het onderzoek beoordelen op de maatschappelijke relevantie. Ir. Marga Berkouwer-Jansen is de projectleidster.

In diverse bladen werd een oproep geplaatst voor deelname aan het onderzoek. Wij zoeken diverse soorten van huishoudens. Wanneer het sample is samengesteld kan het veldwerk van start gaan. Dit zal een vol kalenderjaar in beslag nemen. Bij afsluiting van het onderzoek zullen wij de beschikking hebben over 10 verschillende "beroepsprofielen" van de huishoudelijke arbeid, die door verschillende beroepsbeoefenaren gehanteerd kunnen worden bij hun dagelijkse werk. Het gebruik van deze beroepsprofielen zal geen enkele introductie behoeven, daar functionarissen bij (bijv.) de sociale en particuliere verzekeringen al jaar en dag beroepsprofielen hantieren voor diverse soorten van arbeid. Vervolgens zal bezien worden of de gegevens uit het onderzoek met enige introductie gebruikt kunnen worden in het onderwijs. Ook wordt bekeken of de gegevens gepopulariseerd kunnen worden voor voorlichtingsdoeleinden.

Wanneer ik met enig optimisme vaststel,

dat einde jaren tachtig een nieuw idee geaccepteerd zal worden, dan hebben wij met elkaar bereikt dat een nieuw idee ook wel eens binnen de genoemde 25 jaar gerealiseerd kan worden.

De secties zijn dood, Leve O & O!

Het zal duidelijk geworden zijn, dat de sectie O & O vanaf 1984 veel werk verricht heeft en in het komende jaar samen met de SVHW nog veel werk zal verrichten. Na afsluiting van genoemd onderzoek kan de sectie weer andere activiteiten ontwikkelen. Ideeën zijn er all!

Het moet dan ook als een "slip of the pen" gezien worden, dat Leo Overmars in het oktobernummer 1987 van dit blad schreef: "langzaam maar zeker zijn de verschillende secties binnen de VHN een stille dood gestorven; met uitzondering van het werkverband Internationale Contacten". De sectie O & O is springlevend, was niet aan ziekenuisopname toe, laat staan een stille dood gestorven...

Auteur

Wilma Cruyff-Arts, getuige deskundige voor de Raden van beroep, rechtbanken en arbitraire aangelegenheden bij particuliere verzekeringsmaatschappijen. De Olieslager 62, 5506 EV Veldhoven.